

**Navn på høringsinstans**

## **Kirkelig fellestråd i Oslo**

**Type høringsinstans**

*Fellestråd*

**Bispedømmetilhørighet**

*Oslo*

### **Tilleggsspørsmål 1 fra Kirkerådet:**

Utvalget understreker at det er en indre sammenheng mellom de enkeltanbefalingene som legges fram og at de samlet sett utgjør en helhet som er ment å videreføre og styrke sammenhengen og helheten i det pedagogiske arbeidet i Den norske kirke.

Har høringsinstansen en overordnet kommentar til denne helheten i rapporten?

Kirkelig fellestråd i Oslo ønsker å fremheve at det må legges opp til mest mulig lokal styring av trosopplæringsarbeidet og dermed størst fokus på sentrale rammeplaner. Vi ønsker også at navnet Trosopplæring beholdes, dette er en svært sterk merkevare som har blitt brukt i snart 20 år og det er derfor lite hensiktsmessig å gå over til et annet begrep.

### **Del 1 Mål og innhold:**

#### **Formål og overordnet målsetting**

- 1.1. Den norske kirkes målsetting om bredde, systematikk og sammenheng i det pedagogiske arbeidet bør videreføres.
  - Kapittel 4.1 side 29
  -

**Enig**

#### **2. Teologisk, ekklesiologisk og pedagogisk grunnlagstenkning**

- 2.1. Det bør legges til grunn en helhetlig og vid forståelse av kirkens pedagogiske arbeid. Det som i dag omtales som trosopplæring, bør integreres i Den norske kirkes helhetlige undervisningsarbeid og -felt.
  - Kapittel 4.2 side 31

**Enig**

2.2. Undervisningsfeltet i Den norske kirke bør forankres i en helhetlig og eksplisitt teologisk og pedagogisk grunnlagstenkning som både rommer spesifikke undervisningsaktiviteter og elementer av kirkelig undervisning og læring i andre deler av Den norske kirkes virksomhet.

➤ Kapittel 4.2 side 35

**Enig**

### **3. Benevnelse**

3.1. Dagens ordning med trosopplæring bør inngå i en helhet og sammenheng med Den norske kirkes undervisningsfelt og benevnes som «Kirkelig undervisning og læring».

➤ Kapittel 4.3 side 37

**Uenig**

Benevnelsen trosopplæring bør videreføres

### **4. Målgruppe**

4.1. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør omfatte alle døpte og alle interesserte.

➤ Kapittel 4.4 side 39

**Enig**

4.2. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør legge livslang læring til grunn og omfatte både barn, unge og voksne.

➤ Kapittel 4.4 side 39

**Enig**

### **5. Planverk**

5.1. Det bør utarbeides et helhetlig, overordnet planverk for kirkelig undervisning og læring som omfatter en revidert og mer eksplisitt grunnlagstenkning og verdigrunnlag, samt rammeplaner for ulike målgrupper.

➤ Kapittel 4.5 side 40

**Enig**

5.2. Rammeplanene for de ulike målgruppene bør være på et mer overordnet nivå som dermed gir større lokalt handlingsrom.

➤ Kapittel 4.5 side 40

**Enig**

5.3. I det helhetlige, overordnede planverket bør det utarbeides rammeplaner for henholdsvis

5.3.1. barn 0–14 år

5.3.2. konfirmasjonstiden

5.3.3. ungdom 15–19 år

5.3.4. voksne

➤ Kapittel 4.5 side 40

**Uenig**

I tillegg til dagens Plan for trosopplæring bør det utarbeides en rammeplan for voksne.

5.4. I stedet for kjernetekster bør undervisningsaktiviteter følge kirkeårssyklusen og tar utgangspunkt kirkeårets tekster, tilhørende salmer og andre kirkemusikalske og -kulturelle uttrykk.

➤ Kapittel 4.5 side 43

**Uenig**

## 6. Forholdet mellom lokalt handlingsrom og nasjonal styring

6.1. Den sentrale styringen av undervisningsfeltet bør bli mer overordnet, mens det bør gis større handlingsrom på lokalt nivå innenfor det rammeverket som gis.

➤ Kapittel 4.6 side 44

**Enig**

### **Tilleggsspørsmål 2 fra Kirkerådet:**

Hvordan bør ordningen for godkjenning av plan for undervisningsfeltet være i fremtiden?

**Ordningen bør være at plan for undervisningsfeltet ikke sendes til godkjenning hos biskop etter vedtak i menighetsrådet, slik at man følger samme praksis som ved plan for diakoni og plan for kirkemusikk.**

Det er ingen grunn til at trosopplæring skal være i en særstilling i forhold til de andre planene.

6.2. Ressursbanken og mulighetene for og tilgang til informasjons- og erfaringsdeling, ressurser og materiell bør videreføres og styrkes.

➤ Kapittel 4.6 side 44

**Enig**

6.3. Arbeidet med digitale, pedagogiske ressurser bør styrkes både på lokalt og sentralt nivå og må ses i sammenheng med Den norske kirkes digitale satsing.

➤ Kapittel 4.6 side 44

**Enig**

## **7. Mangfold og likeverd**

7.1. Perspektivene på mangfold og likeverd bør styrkes i den teologiske og pedagogiske grunnlagstenkingen og tydeligere slå fast alles mulighet til å delta.

7.2. Ressursbanken bør gjennomgående tematisere inkludering og universell utforming i undervisningsopplegg og pedagogiske ressurser.

7.3. Inkludering og universell utforming bør være tema i kompetansehevede tiltak.

## **8. Forholdet mellom «bredde» og «kontinuerlig»**

8.1. Målet om kvalitativ og kvantitativ bredde bør opprettholdes. Breddetiltakene er nødvendig for å nå medlemmene i en folkekirke og tiltakene har skapt vekst og utviklet gudstjenestelivet.

➤ Kapittel 4.8 side 46

**Enig**

8.2. Det som oppleves som et kunstig og organisatorisk skille mellom tidsavgrensede breddetiltak og kontinuerlig arbeid bør bygges ned. Det bør legges en helhetlig forståelse av og målsetting for kirkelig undervisning og læring til grunn, slik at tiltakene utfyller hverandre. Det bør tas nødvendige grep på alle nivå slik at tiltakene kan ses i sammenheng.

➤ Kapittel 4.8 side 46

**Enig**

## **9. Trosopplæring i hjemmet**

9.1. Både Den norske kirkes grunnlagstenking og rammeplaner bør eksplisitt omtale og understøtte kirkens undervisning og læring i hjemmet som en naturlig del av undervisningsoppgaven.

➤ Kapittel 4.9 side 49

**Enig**

9.2. Det bør utarbeides mer materiell som kan understøtte foreldrenes arbeid med kirkelig undervisning og læring i hjemmet, herunder også digitale ressurser.

➤ Kapittel 4.9 side 49

**Enig**

9.3. Oppfølging av faddere bør styrkes, og det må arbeides fram hensiktsmessige system for å få tillatelse til oppfølging av fadderne som tar nødvendige personvern hensyn.

➤ Kapittel 4.9 side 49

**Enig**

## **10. Barnehage/skole-kirkesamarbeid**

10.1. Barnehage/skole-kirkesamarbeidet bør utredes nærmere.

## **11. SFO-satsing**

11.1. Det bør satses mer på skolefritidstilbud i regi av Den norske kirke og med utgangspunkt i rammeplan for SFO.

➤ Kapittel 4.11 side 54

**Enig**

Lokale samarbeidstiltak som tar utgangspunkt i menighetens ressurser og lokalmiljøet vil synliggjøre lokalmenigheten.

## **12. Samiske perspektiver, samisk trosopplæring og døvekirkens trosopplæring**

12.1. Samiske perspektiver bør være en del av grunnlagstenkning for kirkelig undervisning og læring.

12.2. Kunnskap om det samiske bør fortsatt være en del av den norskspråklige planen.

12.3. Arbeidet med revidering av rammeplan for samisk kirkelig undervisning og læring bør skje parallelt med de andre rammeplanene.

12.4. Planverkets overordnede del (grunnlagstenkningen) bør foreligge på samiske språk.

12.5. I arbeidet med grunnlagstenkningen for kirkelig undervisning og læring bør døves erfaring som minoritet tas med.

12.6. Arbeidet med revidering av rammeplan for kirkelig undervisning og læring for døve bør skje parallelt med de andre rammeplanene.

## **Eventuelt øvrige kommentarer til del 1**

Til 3.1: Begrepet Trosopplæring er en godt innarbeidet merkevare både i og utenfor Dnk. Det vil ta mange år å innarbeide et nytt begrep, samt forklare at det nye begrepet er det samme som trosopplæring.

## **Del 2 Organisatoriske rammer:**

### **13. Plan og rapporteringsverktøy**

- 13.1. Sammenhengen mellom plan og rapportering bør styrkes, være både kvalitativt og kvantitativt orientert og i større grad ses på som strategiske verktøy for evaluering og utviklingsarbeid.

➤ Kapittel 5.1 side 58

**Enig**

- 13.2. Rapportering på kirkelig undervisning og læring på lokalt plan bør være helhetlig og tverrfaglig.

➤ Kapittel 5.1 side 58

**Enig**

- 13.3. Helhetlig menighetsplan bør gjøres obligatorisk på sikt.

➤ Kapittel 5.1 side 59

**Enig**

### **14. Økonomi og tilskuddsforvaltning**

- 14.1. Økonomien må sikres i fortsettelsen, minst på det nivået det er i dag.

- 14.2. Det er behov for å utrede mulige endringer i kriteriene for fordeling av tilskuddet til fellesrådene, for eksempel med utgangspunkt i tildeling på grunnbeløp eller pr. døpt, samt ett felles fordelingssystem for kirkelig undervisning og læring der sentralt finansierte kateketstillinger inngår i ordningen.

- 14.3. Ved mindreforbruk av tildelte midler bør det i større grad kunne være mulig å sette av udisponerte midler for større satsinger og mer langsiktighet i arbeidet med kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.2 side 60

**Enig**

### **Tilleggsspørsmål 3 fra Kirkerådet:**

I dag håndteres mindreforbruk forskjellig i de ulike bispedømmerådene. Hvordan bør det håndteres i fremtiden?

Praksisen knyttet til mindreforbruk bør være mer enhetlig enn den er i dag.

- 14.4. Tilskudd til kirkelig undervisning og læring bør ses uavhengig av andre inntektskilder også når det gjelder rapporteringen.

➤ Kapittel 5.2 side 60

## Enig

- 14.5. Tilskuddet til lokalkirken bør sendes til fellesrådsnivået for hensiktsmessig ressursutnytting.
- Kapittel 5.2 side 60

## Enig

### 15. Organisering og ledelse

- 15.1. Det bør sikres tilstrekkelige ressurser til fagutvikling for ansatte på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.
- 15.2. Det bør vurderes hvilket nivå som skal utøve den faglige og strategiske ledelsen, om det skal være sokn, fellesråd, prosti eller bispedømme.

### 16. Stillingstyper, - andel og -benevnelser

- 16.1. Det bør være en stillingsandel på minimum 50 % for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring.
- Kapittel 5.4 side 65

## Uenig

Kirkeordningsspørsmålet er ikke avgjort og det er derfor ikke klart hvor store enheter lokalkirken skal organiseres i. Ved små menigheter som ligger med stor geografisk avstand, blir det vanskelig å oppnå finansiering til 50 % stilling. Stillingsstørrelsen må avgjøres lokalt.

- 16.2. Tjenesteordningene, spesielt for kateket og prest, bør gjennomgås og revideres og det bør samtidig ses på samordning på tvers med tanke på kirkelig undervisning og læring.
- Kapittel 5.4 side 65

## Enig

Trosopplæring er tverrfaglig, det er noe alle i kirken jobber med. Det er derfor naturlig å se på dette.

- 16.3. Samlebetegnelse for kirkelig undervisning og læring og stillinger i kirkelig undervisning og læring bør være «undervisningstjenesten» og «undervisningsansatte».

### 17. Kompetansekrav og kompetansebehov

- 17.1.1. Det bør arbeides systematisk for at alle som har undervisningsstilling i Den norske kirke har en minimumskompetanse på 30 studiepoeng pedagogikk og 30 studiepoeng kristendomsfag.

- 17.1.2. I en funksjon som kirkelig undervisningsleder bør kompetansekravet være tilsvarende som kompetansekravene til kateketstilling.

➤ **Kapittel 5.5 side 69**

**Enig**

- 17.1.3. Det bør vurderes å stille krav om praktisk-teologisk (kateketisk) kompetanse på bachelornivå for de som ikke innehar dette.

➤ **Kapittel 5.5 side 69**

**Enig**

- 17.2. Satsingen på systematiske kompetanseutviklingstiltak og stipendordninger bør fortsette. Disse er viktige for å styrke ansattes mulighet til å heve formell kompetanse.
- 17.3. Det kontinuerlige pedagogiske utviklingsarbeidet i menighetene bør styrkes gjennom systematisk arbeid med profesjonelle læringsmiljø i undervisningstjenesten, også lokalt (fellesråds-/prostinivå) og regionalt (bispedømmenivå).
- 17.4. Arbeidsgiver må sørge for kontinuerlig kompetanseutvikling innenfor ulike relevante fagområder (slik som sosial-, spesial- og allmenn pedagogikk, digital kompetanse, frivillighet) og legge til rette for tverrfaglig samarbeid om kirkelig undervisning og læring.

## **18.Frivillighet**

- 18.1. Kompetansen på frivillighet bør styrkes hos sentrale nøkkelpersoner i menighetenes stab.
- 18.2. Det bør arbeides med å legge til rette for ulike typer frivillighet.
- 18.3. For å nå målene med kirkelig undervisning og læring bør det arbeides mer med strategisk ledelse av frivillige.

## **19.Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner**

- 19.1. Samarbeidet mellom Den norske kirke og organisasjonene i lys av målene for kirkelig undervisning og læring må fortsatt styrkes.

## **20. Forskning, evaluering og fagutvikling**

- 20.1. Det bør fortsatt satses på forskning på kirkelig undervisning og læring, i rammen av en helhetlig kirkelig FOUI-strategi.

## **Eventuelt øvrige kommentarer til del 2**

- Det er viktig at det er lokalmenigheten som utarbeider planer, bestemmer stillingsstørrelser osv. Det er også viktig at ikke rapporteringen blir for omfattende, stillingsmidlene skal gå til trosopplæring og ikke til rapportutfylling.
- Det er viktig med forutsigbarhet og fellesråd/menighetsråd bør i størst mulig grad kunne benytte midlene slik det er mest hensiktsmessig lokalt. Det bør både



være anledning til både å spare midler til større satsninger og å overføre et mer uventet mindreforbruk til arbeid senere år.